

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация

Институтът на обществения посредник е въведен в българското законодателство с промените в Закона за местното самоуправление и местната администрация през 2003 г.

15 години по-късно, действащите текстове не са достатъчно ефективни, в подкрепа което е обстоятелството, че до момента са избрани едва 13 обществени посредници в общо 265 общини в страната.

Все повече хора обаче имат нужда от институция, която да стои зад гърба им, да съдейства за решаването на техните проблеми като осъществява връзката между тях и органите на местно самоуправление и местна администрация. Местният обществен посредник е една от най-прозрачните институции, чието избиране е от съществено значение както за ефективното местно самоуправление и администрация, така и за удовлетворяване очакванията на хората за по-лесен и по-бърз достъп до институциите.

За утвърждаване ролята на обществените посредници е нужно да бъдат инициирани нормативни промени, с които да се създадат ясни правила, регламентиращи както улесняване процедурата за избор, така и финансирането, реда за отчетност, продължителността на мандата и др. чрез създаване на отделна глава в Закона за местното самоуправление и местната администрация. Следва да се предвидят и условия за сдружаване на общини с цел избиране на общ обществен посредник, което да даде гаранции, че всички граждани ще бъдат обезпечени със защита.

Законопроектът предвижда общините с население над 10 000 души да избират обществен посредник, както и промяна в изискваното към момента квалифицирано мнозинство 2/3 от общия брой на общинските съветници за вземане на решение за избора и освобождаването им като последното бъде изменено на обикновено мнозинство.

Предвидена е и промяна, целяща обезпечаване независимостта на обществения посредник, доколкото при действащата нормативна уредба е налице такъв проблем, тъй като и финансовият, и административният ресурс зависят от волята на кмета и общинския съвет. Поради това е от голямо значение да бъде предвидена достатъчна административна независимост и финансова обезпеченост в дейността на местните обществени посредници, което да им даде възможност пълноценно да изпълняват функциите си на защитници на правата и свободите на гражданите по места. Следва всяка община с избран местен обществен посредник да има делегиран бюджет за гарантиране неговата работа. С отпускането на такова целево финансиране от страна на Министерство на финансите, ще се обезпечи независимостта на местните обществени посредници, тъй като възнаграденията им няма да зависят от кметовете на населените места.

Изрично се предвиждат продължителността на мандата на обществения посредник, редът за отчитането на годишната му дейност пред общинския съвет, който го избира и освобождава, правомощията му и основанията за предсрочното му освобождаване.